

YASHIL

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 2026-yil, mart.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINING IQTISODIY XAVFSIZLIGIGA TA'SIR ETUVCHI TIZIMLASHTIRILGAN TAHDIDLAR.....	40
Qodirov Tuyg'un Uzoqovich, Nabiyev Bexzod Shavkatovich	
SANOAT TARMOQLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSIYA VA TEKNOLOGIK MODERNIZATSIYANING O'RNI	44
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI BAHOLASHNING USLUBIYOTI VA UNING SOLIQ TIZIMIDA QO'LLANILISHI	49
To'xtabayev Oybek Odilovich	
YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHDA RAQAMLI TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALAR.....	56
Ismailov Bobir Salomovich	
TIJORAT BANKLARI INVESTITSIYA FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-NAZARIY JIHATLARI	62
Yangiboyev F.B.	
MINTAQAVIY IQTISODIY SALOHİYATDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	68
Turayev Og'abek Kaxramonovich	
XORIJIY MAMLAKATLARDA TO'QIMACHILIK KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH TAJRIBASI.....	75
Yusupova Feruza Yo'ldoshevna	
BANK XIZMATLARI SIFATINI BOSHQARISHNING INTEGRATSION VA ADAPTIV MODEL.....	83
Ibroximov Ilxomjon Shavkatjon o'g'li	
QURILISH TASHKILOTLARI FAOLIYATINING MOLİYAVIY BARQARORLIGINI EKONOMETRIK MODELAR ASOSIDA BAHOLASH	89
Qidirniyazov Ajiniyaz Sherniyazovich	
ICHKI NAZORAT VA KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDAGI XAVFLARNI BOSHQARISH	94
Islamova Nargiza Mirzaxidovna	
TURIZMNING MINTAQADA IQTISODIY RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	104
Rasulova Muxabbat Teshabayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSİYALARNI JALB QILISH ORQALI INVESTITSION JOZIBADORLIKNI OSHIRISHNING HOZIRGI KUNDAGI HOLATI TAHLILI	111
Begamov S.X.	
RETHINKING JOB CREATION: ONTOLOGICAL AND EPISTEMOLOGICAL FOUNDATIONS OF MACROECONOMIC EMPLOYMENT ANALYSIS.....	116
Zakhidov Azizbek Rustamovich	
HUDUDIY TURIZM KLASSTERLARINI SHAKLLANTIRISH VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	125
Ro'zimova Xusnora Mirzobek qizi	
SUG'URTACHILIK VA O'ZBEKISTONDA SUG'URTA SEKTORINING HOLATI.....	129
O'runboyeva Sotima Alisher qizi	
GO'SHT VA GO'SHT MAHSULOTLARINI SANOAT USULIDA QAYTA ISHLASHDA XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBALARI.....	134
Kaydarova Sitara Suranbay qizi	
KORXONALAR QIYMATINI BAHOLASH VA BOZOR BAHOSINI SHAKLLANTIRISH METODOLOGIYASI.....	139
Abduraxmanov Sherzodbek Ravshanovich	
YASHIL IQTISODIYOT: EKOLOGIK BARQARORLIK VA IQTISODIY SAMARADORLIK UYG'UNLIGI.....	145
Jamalidinova Asalxon Saliyevna	
2025-YILDA O'ZBEKISTON UCHUN ENG YAXSHI 10 TA TRANSPORT TEKNOLOGIYALARI VA INNOVATSIYALARI	151
Mamasaliyeva Mukaddas Ibadullayevna, Beketov Timur Kazakbayevich	

MAHSULOT TANNARXINI ANIQLASHNING INTEGRATSIYALASHGAN YONDASHUVLARI: AN'ANAVIY VA ZAMONAVIY TIZIMLAR QIYOSIY TAHLILI	155
Tulyaganov Abdumalik Abdiraximovich	
ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ: ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ТЕОРЕТИЧЕСКИХ ПОДХОДОВ	163
Хайдарова Ёркиной Аскар кизи	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INNOVATSION TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASHNING FISKAL VA INSTITUTSIONAL MEKANIZMLARI	170
Mamatova Nodira Mirzavaliyevna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА И УСТОЙЧИВЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ФОРМИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ МОДЕЛИ ПЕРЕХОДА ТЕПЛИЧНЫХ ХОЗЯЙСТВ ТАШКЕНТСКОЙ АГЛОМЕРАЦИИ НА СОЛНЕЧНЫЕ СИСТЕМЫ ЭНЕРГОСНАБЖЕНИЯ	178
Срождидинова Зарина Хайриддиновна, Абдувалиева Зилола Абдуллаевна	
MAMLAKATIMIZDA QISHLOQ HUDUDLARIDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	186
Yuldashova Nilufar Ziyabayevna	
RIVOJLANISHDA RAQOBAT EMAS, BALKI HAMKORLIKNING USTUVORLIGI: NAZARIY VA AMALIY TAHLIL	190
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich	
IJTIMOY HIMOYA QAMROVINI KENGAYTIRISH MEKANIZMLARI VA "QAMRAB OLINMAGAN O'RTA QATLAM" MUAMMOSI	196
Bafoev Farrux Jo'raqulovich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA EKOLOGIK BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISH	202
Shanazarova Gulyoraxon Baxtiyarovna	
O'ZBEKISTON STARTAP EKOTIZIMIDA INVESTITSIYA JALB QILISH JARAYONINING INSTITUTSIONAL MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH MEKANIZMLARI	208
Xoliqova Xurshidaxon Xayotjon qizi	
INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA STARTAP EKOTIZIMINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY JIHATLARI	214
Usmanov Gafurjon Shavkatovich	
QURILISHDA ISHLAB CHIQRISH VA SIFATNI BOSHQARISH TIZIMLARINING RIVOJLANISHI	220
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ilxom Achilovich	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSION MUHITNI TAKOMILLASHTIRISHNING STRATEGIYALARI	225
Xolov Sherali Axrorboyevich	
2010-2024-YILLARDA O'ZBEKISTONDA TO'QIMACHILIKNI INVESTITSIYALASHNING EKONOMETRIK TAHLILI	229
Ashurov Shuhratbek Quddat o'g'li	
TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING ZAMONAVIY USULLARI	233
Sherbekova Kamola Norbekovna	
AHOLI MOLIVAVIY SAVODXONLIGI DARAJASI VA UNI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI	243
Abduvoxidov Akmal Abdulazizovich	
MARKAZIY BANK KURS SIYOSATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH USULLARI	249
Saydullayev Nodirbek Narzullaevich	
O'ZBEKISTON MINTAQALARIDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH SALOHİYATI VA MUAMMOLARI	258
Raupov Shuxrat Soyibovich	
ЭКОТУРИЗМ В УЗБЕКИСТАНЕ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	264
Абидова Дилфуза Игамбердиевна, Рахматуллаева Зулайхо Хасан кизи	
DIGITAL ECONOMY AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE: BUSINESS CHANGE IN THE REGIONS	270
Abdullayev Muzaffar Abdujabbarovich	

QISHLOQ XO'JALIK MAHSULOTLARINI QAYTA ISHLASHDA IOT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH.....	273
Mirzaev Dilshod Artikovich	
ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПРИМЕНЕНИЯ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ СТАРТАП-ПРОЕКТОВ В ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА	279
Касимова Наргиза Сабитджановна	
YASHIL IQTISODIYOTNING NAZARIY ASOSLARI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	284
Ismoyilova Mahliyo Oybek qizi	
BOSHQARUVDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR (OLIIY TA'LIM MISOLIDA).....	289
Karieyva Gulnora Abdullayevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV MIJOZLARGA XIZMAT KO'RSATISHNING AMALDAGI HOLATI VA ASOSIY TENDENSIYALARI.....	295
Qurbonov Odilbek Ro'zmatovich	
O'ZBEKISTONDA SPORT FEDERATSIYALARI VA ASSOTSIATSIYALARINI SAMARALI BOSHQARISH TIZIMINI MODERNIZATSIYA QILISH YO'LLARI	302
Umed Farmonkulovich Radjabov	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISHGA QARATILGAN IQTISODIY MEKANIZMNI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI VA ULARNING AMALIY AHAMIYATI	307
Mullayeva Mexrangiz Axtam qizi	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI (NAMANGAN VILOYATI MISOLIDA)	313
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Muradova Nazira Raximjanovna	
RAQAMLI MARKETING VA ONLAYN PLATFORMALAR ORQALI EKOTURISTIK MAJMUALARNI OMMALASHTIRISH TRENDI	318
Xolmatova Parvina Asliddin qizi	
O'ZBEKISTONDA SOLIQ MA'MURCHILIGI STRATEGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI VA ULARNI YECHIMLAR	323
Normurzayev Umid Xolmurzayevich	
РАЗВИТИЕ ДИСТАНЦИОННОГО БАНКОВСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В ХОРЕЗМСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ ТЕХНОЛОГИЙ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА КАК ФАКТОР РЕГИОНАЛЬНОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА.....	327
Бахтиёров Худайберган Хамдам угли	
MAHALLIY BUDJETLARDA TRANSFERTLARGA QARAMLIK DARAJASINI BAHOLASH (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	335
Xudoyqulov Hamidjon Abdullayevich	
QORAQALPOG'ISTON QISHLOQ XO'JALIGIDA RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI.....	342
Tajibaev Berdax Asqarbay uli	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION JARAYONLARNI JADALLASHTIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	347
Ashurova Maftuna Ortiq qizi	
STRATEGIC DIRECTIONS FOR INCREASING CAPITAL EFFICIENCY OF COMMERCIAL BANKS: DIGITALIZATION AND RISK MANAGEMENT INTEGRATION	352
Sadullaeva Mokhinur Aziz kizi	
TECHNOLOGY MANAGEMENT AND SME INTERNATIONALIZATION: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW	358
Abduxafizova Madinabonu Mirabbos qizi	
TA'LIM SIFATINI BAHOLASH MEZONLARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI.....	363
Mamadiyarov Zokir Toshtemirovich	
SMART UNIVERSITET KONSEPSIYASI ASOSIDA REYTING VA RAQOBATBARDOSHLIKNI INTEGRAL BOSHQARISH	371
Xudoyqulov Husen Ahadovich	

BUXGALTERIYA HISOBINING MILLIY VA XALQARO STANDARTLARI ASOSIDA MOLIVAVIY HISOBOT 1-SHAKLINING QIYOSIY TAHLILI	379
Shodiyev Murodjon Bakirovich	
SUG'URTA BOZORINING RAQAMLI RIVOJLANISHIDA NAZARIY QARASHLAR	384
G'oziyeva Aziza Abdusalomovna	
MINTAQAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA INNOVATSION LOYIHALAR SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	389
Xamrayev Quvvat Iskandarovich	
MAHALLIY BUDJETLAR DAROMADLARINI SHAKLLANTIRISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	397
P.SH.Usmonov	
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТОДОВ ИНВЕСТИЦИОННОГО АНАЛИЗА ДЛЯ ОЦЕНКИ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ УЗБЕКСКИХ ЭМИТЕНТОВ	401
Ирмухамедова Муслима Дилшодовна	
KORXONA VA TASHKILOTLARDA INSON KAPITALIDAN SAMARALI FOYDALANISHDA KORPORATIV MADANIYAT, AXLOQIY-RUHIY VA MA'NAVIY MUHITNING O'RNI	407
Suyunov Dilmurod Xolmurodovich, Qodirov Tuyg'un Uzoqovich	
ELEKTRON PULLARNING MOHIYATI VA ULARNING MILLIY TO'LOV TIZIMIDAGI ROLI	416
Toshniyozov Sherali Kamoliddinovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA UY XO'JALIKLARINING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI KENGAYTIRISH	423
Eshbaeva Shahnoza Faxriddinovna	
APPLICATION OF EXTREME MODELS IN ASSESSING THE ECONOMIC POTENTIAL OF AN ENTERPRISE	428
Musayeva Shoira Azimovna	
SOLIQ MA'MURCHILIGIDA XORIJIY TAJRIBA HAMDA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH SAMARADORLIGI	435
Bozorova Ozoda Raximovna	
DAVLAT FUQAROLIK XIZMATI IMIJINI OSHIRISHDAGI MUAMMOLARNI HAL ETISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI: QIYOSIY TAHLIL	439
Bekmurodov Navruz Ergashevich	
TA'LIM XIZMATLARI SOHASIDA YARATILGAN YALPI QO'SHILGAN QIYMAT DINAMIKASI VA UNI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	449
O'rinov Komiljon Kozimovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHNING MINTAQAVIY OMILLARI	453
Salomat Norova	
QURILISH MATERIALLARI BOZORI VA UNI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	459
Usubjonov Zaxriddin Vasiliddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT OPERATSIYALARINI SUG'URTA QILISHNI RIVOJLANTIRISH	465
Xalikov R. B.	
BIZNES JARAYONLAR AUTSORSINGINI OPTIMALLASHTIRISH USULLARI TAHLILI	472
Uzaqov Ortik Shaymardanovich	
DAVLAT MOLIVAVIY BOSHQARUVI SAMARADORLIGINING IJTIMOY ADOLATGA TA'SIRINING PEFA VA CEQ METODOLOGIYALARI ORQALI TAHLILI	477
Zokirjonov Muhammadsodiq Ravshanbek o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA ICHKI AUDIT XIZMATINI TASHKIL QILISHNING XORIJ TAJRIBASI	485
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich	
MINTAQADA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH	491
Saparov Ismat Chorshanbiyevich	
MINTAQANI BARQAROR RIVOJLANISHDA EKOLOGIK INNOVATSIYALARNI QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI	495
Ismatov Sharofiddin Asatulloevich	

THE ESSENCE OF THE OPTIMAL COST STRATEGY	500
Sodiqov Mirakhror Abbos ugli	
TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA TOG'-KURORT ZONALARINI RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY JIHATLARI (CHORVOQ ERKIN TURISTIK ZONASI MISOLIDA)	504
Shomurodova Shahnoza G'ayratovna	
ICHKI AUDIT SIFATI VA SAMARADORLIGI TUSHUNCHALARINING IQTISODIY MAZMUNI HAMDA ULARNING O'ZARO BOG'LIQLIGI	509
Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARI FAOLIYATINI SOLIQQA TORTISH VA UNI HISOBINI YURITISH.....	517
Abdullayev Abdurauf	
TIJORAT BANKLARINING RISKLARINI BAHOLASHDA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR	522
Kudaybergenova Guzal Kuanishbayevna	
TIJORAT BANKLARIDA KORRUPTSIYAVIY-KOMPLAENS MUAMMOLARI: TAHLIL VA YECHIMLAR	527
Yunusov Baxtiyor Shavkatovich	
MAISHIY XIZMAT KO'RSATISHNING SIFAT NAZORATINI HAMDA TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	532
Meliyev X.T.	
ОЦЕНКА КАЧЕСТВА СЕРВИСА И ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА БУХАРСКОЙ ОБЛАСТИ НА ОСНОВЕ СОЦИОЛОГИЧЕСКОГО ОПРОСА	541
Усманова Азиза Баходировна	
RAQAMLI BANK XIZMATLARI ORQALI MOLIVAVIY INKLYUZIVLIKNI KENGAYTIRISH.....	545
Azlarova Mushtariybegim Abror qizi	
QURILISH KORXONALARNI BOSHQARISHDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYALARNING AHAMIYATI	550
Egamon Raxmatillo Mirolimovich, Bobobekov Davron Gafurovich	
FINANCIAL MARKET PARTICIPANTS: A CLASSIFICATION BY ROLE AND RESPONSIBILITY.....	553
Khotamkulova Madina	
ФОРМИРОВАНИЕ «ТУРИСТИЧЕСКОЙ МАХАЛЛИ» КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО МЕХАНИЗМА РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ В СФЕРЕ ГОСТЕВЫХ ДОМОВ УЗБЕКИСТАНА	559
Иргашева Нигина Салохиддиновна	
BANKLARDA KREDIT GAROVI BILAN ISHLASHNING XORIJ ILG'OR TAJRIBASI VA UNDAN O'ZBEKISTON BANKLARI AMALIYOTIDA FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	567
Sh. Saidov	
MILLIY UGLEROD SAVDOSI TIZIMINI JORIY ETISH ISTIQBOLLARI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	573
Islamov Shoxzod Shuxrat o'g'li	
THE NECESSITY OF CREATING A BUSINESS ENVIRONMENT AND ITS ROLE AND SIGNIFICANCE IN THE NATIONAL ECONOMY	582
Amanov Davron Ravshan ugli	
SUV RESURLARINI BOSHQARISHDA RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	588
Saidov Muhammadali Hakimovich, Mahammatov Hoshim, Esanbekov Diyorbek	
ТРАНСФОРМАЦИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЁТА БАНКОВ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО И ПРИНЦИПАМИ ESG	595
Насирдинов Шарифджон Изатуллоевич	
ОЦЕНКА ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭЛЕКТРОБУСА.....	600
Мухитдинов Акмал Анварович, Касимов Омил Камалович, Саидов Азамат Илхом угли	
XORIJIY TAJRIBALAR ASOSIDA DUKKAKLI DON MAHSULOTLARINI YETISHTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASH YO'NALISHLARI (HINDISTON TAJRIBASI MISOLIDA).....	608
Mirsayd Xudaybergenov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLINING FAROVONLIGI VA DAROMAD MANBALARINI STATISTIK TAHLILI	612
Mamatkulov Baxtiyor Xalmuradovich	

KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI RIVOJLANTIRISH VA BOSHQARUV MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	618
Muxamedjanova Maxfuza Baxodir qizi	
MOLIYAVIY AKTIVLARINING IQTISODIY MOHIYATI, MAZMUNI HAMDA KLASSIFIKATSIYASI.....	627
Odiljonova Oybachin Fayzullo qizi	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ORQALI MAMLAKATIMIZ LOYIHALARINI AMALGA OSHIRISH TARTIBI TAHLILI.....	631
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
HUDUDNI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA IQTISODIY SALOHİYATNING O'RNİ	636
Avazbek Xalbekov	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SABZAVOTCHILIK TARMOG'INING RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	642
Sobir Xasanov	
IMPACT OF REGIONAL INFRASTRUCTURE AND NATURAL RESOURCE UTILIZATION ON THE DEVELOPMENT OF ECOLOGICAL TOURISM (A DISTRICT-LEVEL ANALYSIS OF THE SAMARKAND REGION, UZBEKISTAN)	650
Toyirova Shohista Bobobekovna	
INNOVASION IQTISODIYOT SHAROITIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OMILLARI	657
Talapova Nargiza Baxriddinovna	
BOZOR BEQARORLIGI SHAROITIDA BANK OBRO'SINI STRATEGIK RESURS SIFATIDA BARQARORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	661
Yuldasheva Kamola Qosimjonovna, Ziyaeva Muhtasar Mansurdjanovna	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT PENSIYA TIZIMINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	667
Pardayev Farrux Muzaffarovich	
RAQAMLI TRANSFORMASIYA SHAROITIDA MENEJERLARNING RAQAMLI KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH.....	671
Sharipova Zulfiya Shokirjonovna	
FUQAROLAR ISHTIROKIGA ASOSLANGAN TASHABBUSLI BUDJETLASHTIRISH TIZIMI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY AHAMIYATI	677
Shukurova Parizod, Soatova Nodira Boboxonovna	
O'ZBEKISTON QISHLOQ HUDUDLARINING BARQAROR RIVOJLANISH YO'NALISHLARIDA QISHLOQ TURIZMI VA EKOTURIZM – ASOSIY USTUVOR YO'NALISHLARI	682
Abduraxmanova Aqida Fayzulla qizi	
KORXONALARDA MOLIYAVIY HISOBOTLARNING SHAFFOFLIGINI TA'MINLASHDA BUXGALTERIYA HISOBINING ROLI.....	691
Alimbay Shamshetov	
BARQAROR IQTISODIY RIVOJLANISHDA YASHIL INVESTITSİYALARINING MOLIYAVIY MEXANIZMLARI	694
Saule Ibragimova	
ANALYSIS OF THE STATE OF ELECTRICITY GENERATION BY WIND POWER PLANTS.....	698
Saidov Mash'al Samadovich	
TRANSFORMING TOURISM EDUCATION IN UZBEKISTAN: AN INSTITUTIONAL ANALYSIS OF PERSONNEL TRAINING SYSTEMS.....	706
Abdullakhujaev Abdukodirkhuja, Ochilova Hilola Farmonovna	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	713
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
MAHALLIY BOSHQARUVDA YETAKCHILIK KONSEPSIYASI ORQALI FAOLIYAT SAMARADORLIGINI OSHIRISH (FARG'ONA VILOYATI MISOLIDA)	718
Siddikov Abdusalom Abdumalikovich	

NEW ECONOMIC PHENOMENA: FINANCING CONSUMPTION AND SAVINGS IN THE TRANSITION TO AN EXPECTATION ECONOMY	724
Isomov Bekmurod Sayfiddinovich	
XIZMAT KO'TSATISH SOHASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK YO'NALISHIDA INSTITUTSIONAL O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING OBYEKTIV ZARURIYATI	730
Sh.A.Sultonov	
MINTAQALARNING INVESTITSION SALOHİYATINI BAHOLASHNING ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLARI VA ULARNING IJTIMOİY-IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	737
Qobilov Anvar Eshpo'latovich	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISH	741
Madraimova Marxamat Raximberganovna	
ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТУРИСТСКО-РЕКРЕАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНА	748
Усманова Зумрад Исламовна	
TITLE: PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP AS A MECHANISM FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE TOURISM SECTOR IN UZBEKISTAN	753
Suxrobbek M. Salayev	
XORAZM VILOYATI TASHQI IQTISODIY FAOLIYATIDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH VA UNI OPTIMALLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	761
Urunov Farrux Shanazarovich	
O'ZBEKISTONDA DAVLAT AUDITI TIZIMINING STRATEGIK TRANSFORMATSIYASI: INSTITUTSIONAL ISLOHOTLAR VA RAQAMLI MONITORINGNING STRATEGIK AHAMIYATI	765
Turabov Baxodir To'xtamishovich	
TURIZM SOHASIDA BANDLIKNING 2025-2030-YILLARDAGI PROGNOZ PARAMETRLARI	770
N.I. Shermamatova	
BO'SH TURGAN DAVLAT KO'CHMAS MULK OBYEKTLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHNI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATLI JIHATLARI (O'ZBEKISTON MISOLIDA)	776
Sanjarov Zuxriddin Dilshod o'g'li, Astonaqulov Muzaffar Muxsin o'g'li	
TIJORAT BANKLARINING RESURS BAZASI BARQARORLIGINI TAVSIFLOVCHI KO'RSATKICHLAR	781
Bolibekov Shahboz Baxodir o'g'li	
MOLIYA-KREDIT JARAYONLARI: INVESTITSION FAOLLIKNI TA'MINLASH MEXANIZMI SIFATIDA	787
Madaminov In'omjon Ozodovich	
YASHIL IQTISODIYOTDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMLARI	792
Karimov Islombek Bekpo'lat o'g'li	
OLIY TA'LIMDA ILMIY TADQIQOTLAR VA ISHLAB CHIQRISH INTEGRATSIYASI SAMARADORLIGI	798
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
XUSUSIY MAKTABLARNING BOSHQARUV TIZIMINI QAROR QABUL TIZIMLARI VA O'RGANUVCHI ANALITIKASI YORDAMIDA YANGILASHNING YO'LLARI	802
Esanova Shohida	
MOLIYA BOZORIDA TIJORAT BANKLARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	812
Abduraxmanova Matluba Maxamadaminovna	
KORXONALARDA KREDITOR QARZDORLIKNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	819
Mirzaev Ozod Furkatovich	
ЛЕКСИЧЕСКАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ КАК КЛЮЧЕВОЙ КОМПОНЕНТ ПРОДУКТИВНОЙ ПИСЬМЕННОЙ РЕЧИ	824
Киличева Феруза Бешимовна	
MODERN MECHANISMS FOR MONITORING REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITAL ECONOMY	828
Karimova Shirin Zokhid qizi	

АЛЬТЕРНАТИВНЫЕ МЕТОДЫ КРЕДИТНОГО СКОРИНГА ДЛЯ НАСЕЛЕНИЯ БЕЗ БАНКОВСКОЙ ИСТОРИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	833
Шухратова Мадинабону Икром кизи	
SHAHAR EKOLOGIYASI: SHAHAR EKOTIZIMLARI VA BARQAROR RIVOJLANISH	841
Erkiniva Mukarram Olimjon qizi	
CHAKANA SAVDO XIZMATLARINI KO'RSATUVCHI KORXONALARDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI	845
Abdug'aniyev Oybek Akmaljon o'g'li	
KUZATUV KENGASHI XUSUSIYATLARINING KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGIGA TA'SIRI: NAZARIY VA KONSEPTUAL YONDASHUV	850
Jumayeva Go'zal Sherxon qizi	
EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH NATIJALARI NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI FAOLIYATINI BOSHQARISHDA MUHIM AMALIY AHAMIYAT	854
Sattorov Firdavs Ziyodullayevich	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA TIJORAT BANKLARINING O'RNI	858
Abduholikov Kamoldin Mahammadjonovich	
SANOAT KORXONALARINING HUDUDLAR KESIMIDAGI RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI STATISTIK TAHLIL QILISH	862
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR EKSPORTINI RIVOJLANTIRISHNING EKOLOGIK JIHATLARI	867
Qodirjonov Adxamjon Muxtorjon o'g'li	
INKLYUZIV TA'LIMNI MOLIALASHTIRISHNING XALQARO MODELLARI VA ULARNING SAMARADORLIGI	872
Muxamedjanova Dilshodxon Muzaffarovna	
SANOAT KORXONALARIDA "YASHIL" TRANSFORMATSIYA JARAYONINING XUSUSIYATLARI	877
Ismatulloeva Madinabonu Fozil qizi	
TO'QIMACHILIK SANOATI MAHSULOTLARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	884
Kadirova L.G.	
MAIN DIRECTIONS FOR DEVELOPING SOCIAL ENTREPRENEURSHIP IN THE REGION	887
Nasretdinova Farangis Odilovna	
THE IMPORTANCE OF MARKETING COMMUNICATIONS IN THE SERVICES SECTOR	895
Mamatkulova Shoira Djalolovna	
AHOLI DAROMADLARINI OSHIRISH — ICHKI TALABNI RAG'BATLANTIRISH VA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH OMILI	900
Mustafoev G'olib Sultonmurodovich, Abruyev Abdumalik Oynazarovich	
BIZNES JARAYONLARINI MODELLASHTIRISH VA ULARNI QO'LLASHNING NAZARIY-USLUBIY ASOSLARI	906
Qarshiyeva Moxinur Olim qizi	
KORXONADA RAQAMLI IQTISODIYOTNI JORIY ETISHNING IQTISODIY AHAMIYATI	911
Salimova Husniya Rustamovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI: BUXORO VILOYATI MISOLIDA	918
Zayavitdinova Nafisa Muxammadovna	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI MOLIYAVIY MAHSULOTLARI VA ULARNING O'ZBEKISTON IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI ROLI	926
Rasulova Dilfuza Valiyevna	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA IQTISODIY O'SISH VA MEHNAT BOZORI KO'RSATKICHLARINING DINAMIKASI	932
Qodirov Asliddinxo'ja Mahammadjon o'g'li	
FOYDALANUVCHI SADOQATINI SHAKLLANTIRISHNING MARKETING VA NEYROMARKETING MEXANIZMI SIFATIDA GEYMIKATSIYA ELEMENTLARINI QO'LLASH: DODO PIZZA MOBIL ILOVASI MISOLIDA EMPIRIK TAHLIL	937
Yuldashev Jamshid Abrarovich, Daminova Nilufar Bahrom qizi	

KORXONADA XODIMLARNI BOSHQARISHNING TASHKILY MEXANIZMLARINI SHAKLLANTIRISH	945
Sadridinova Sevinchxon Sadridin qizi	
TIKUV-TRIKOTAJ KORXONALARIDA XODIMLAR MOTIVATSIYASI VA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	948
Murodova Zilola Asatulla qizi	
KUZATILMAYDIGAN IQTISODIYOT TUSHUNCHASI, SHAKLLARI, TURLARI VA YUZAGA KELISH OMILLARI.....	952
Abdullayev Shavkat Nasriddinovich	
NODAVLAT OLIY TA'LIM TASHKIOTLARIDA XARAJATLAR SMETASI VA SHTATLAR JADVALINI SHAKLLANTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	959
Yaqubova Nodira Olim qizi	
РАЗВИТИЕ, РИСКИ, ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ ТУРИСТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	964
Бабаджанова Лола Шопулатовна, Срожиддинова Зарина Хайриддиновна	
KOMPANIYALARNING FOND BOZORIDAGI ISHTIROKINI RAG'BATLANTIRISH AHAMIYATI.....	970
Mamataliyev Bobur Saidnazar o'g'li	

KOMPANIYALARNING FOND BOZORIDAGI ISHTIROKINI RAG'BATLANTIRISH AHAMIYATI

Mamataliyev Bobur Saidnazar o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Inson resurslarini boshqarish (HR) bo'limi

bosh mutaxassisi

ORCID: 0009-0007-4164-0871

bobur_mamataliev@tsue.uz

Annotatsiya. Ushbu maqolada kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida ishtirokini rag'batlantirish mexanizmlari tizimli ravishda tahlil qilinadi. Tadqiqotda fond bozorining iqtisodiy o'sish, investitsion faollik va kapital resurslarini samarali taqsimlashdagi roli yoritiladi. Xususan, institutsional islohotlar, huquqiy ishonchlilik va investor himoyasi mexanizmlarining kapital bozoriga ishonchni oshirishdagi ahamiyati asoslab beriladi. Shuningdek, soliq imtiyozlari va moliyaviy rag'batlantirish choralarining korporativ subyektlarni IPO va listing jarayonlariga jalb etishdagi ta'siri ko'rib chiqiladi.

Maqolada ESG standartlari va barqaror moliyalashtirish tamoyillarining joriy etilishi kompaniyalarning investitsion jozibadorligini oshirishi hamda uzoq muddatli kapital oqimini ta'minlashi ilmiy manbalar asosida tahlil qilinadi. Raqamlashtirish jarayonlari, xususan, raqamli moliya va fintech yechimlari kapital harakatchanligini kuchaytirishi va bozor infratuzilmasini takomillashtirishi ta'kidlanadi. Moliyaviy inkluzivlik siyosati esa kichik va o'rta biznes subyektlarining fond bozoriga kirishini kengaytiruvchi muhim omil sifatida baholanadi.

Kalit so'zlar: fond bozori, institutsional islohotlar, soliq imtiyozlari, ESG standartlari, raqamlashtirish, moliyaviy inkluzivlik, huquqiy ishonchlilik, investor himoyasi, kapital bozorining ochiqqligi, soddalashtirilgan listing tizimlari.

Abstract. This article systematically analyzes the mechanisms for encouraging the participation of companies and organizations in the stock market. The study highlights the role of the stock market in economic growth, investment activity, and the efficient allocation of capital resources. In particular, the importance of institutional reforms, legal certainty, and investor protection mechanisms in increasing confidence in the capital market is substantiated. The impact of tax incentives and financial incentives on attracting corporate entities to IPO and listing processes is also examined. The article analyzes, based on scientific sources, the fact that the introduction of ESG standards and sustainable financing principles increases the investment attractiveness of companies and ensures long-term capital flows. It is emphasized that digitalization processes, in particular, digital finance and fintech solutions, enhance capital mobility and improve market infrastructure. Financial inclusion policies are considered an important factor in expanding the access of small and medium-sized businesses to the stock market.

Key words: stock market, institutional reforms, tax incentives, ESG standards, digitalization, financial inclusion, legal certainty, investor protection, capital market openness, simplified listing systems.

Аннотация. В данной статье систематически анализируются механизмы стимулирования участия компаний и организаций на фондовом рынке. В исследовании подчеркивается роль фондового рынка в экономическом росте, инвестиционной активности и эффективном распределении капитальных ресурсов. В частности, обосновывается важность институциональных реформ, правовой определенности и механизмов защиты инвесторов в повышении доверия к рынку капитала. Также рассматривается влияние налоговых и финансовых льгот на привлечение корпоративных субъектов к IPO и процессам листинга. В статье, на основе научных источников, анализируется тот факт, что внедрение стандартов ESG и принципов устойчивого финансирования повышает инвестиционную привлекательность компаний и обеспечивает долгосрочные потоки капитала. Подчеркивается, что процессы цифровизации, в частности, цифровые финансы и финтех-решения, повышают мобильность капитала и улучшают рыночную инфраструктуру. Политика финансовой инклюзии рассматривается как важный фактор расширения доступа малых и средних предприятий к фондовому рынку.

Ключевые слова: фондовый рынок, институциональные реформы, налоговые льготы, стандарты ESG, цифровизация, финансовая инклюзия, правовая определенность, защита инвесторов, открытость рынка капитала, упрощенные системы листинга.

KIRISH

Zamonaviy fond bozori global moliya tizimining ajralmas tarkibiy qismi sifatida iqtisodiy o'sish, kapitalni samarali taqsimlash va investitsion faollikni rag'batlantirishda muhim rol o'ynamoqda. So'nggi yillarda (2023–2024) jahon kapital bozorlarida raqamlashtirish, ESG (Environmental, Social, Governance) tamoyillarining keng joriy etilishi, investor himoyasi mexanizmlarining kuchaytirilishi hamda kapital bozorining bosqichma-bosqich liberalizatsiyasi asosiy trend sifatida namoyon bo'lmoqda. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, fond bozori rivoji nafaqat moliyaviy infratuzilma sifatiga, balki institutsional barqarorlik va huquqiy ishonchlilik darajasiga ham bevosita bog'liqdir.

Raqamli moliya va fintech texnologiyalarining rivojlanishi aksiyalar likvidligini oshirish, tranzaksiya xarajatlarini kamaytirish va investorlar uchun bozorga kirish imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda. Xususan, raqamli savdo platformalari va ma'lumotlar shaffofligining ortishi investitsion qarorlar sifatini yaxshilab, kapital bozorlarining jozibadorligini kuchaytirmoqda. So'nggi ilmiy izlanishlarda (Dong va boshq., 2024; Cui va boshq., 2024) raqamlashtirishning korporativ moliyalashtirish va bozor likvidligiga ijobiy ta'siri empirik asosda tasdiqlangan.

Bundan tashqari, ESG standartlari va barqaror moliyalashtirish instrumentlari (yashil obligatsiyalar, barqaror IPOlar) investorlar uchun yangi jozibadorlik omiliga aylanmoqda. Zamonaviy investorlar endilikda faqat moliyaviy daromad emas, balki korporativ boshqaruv sifati, ekologik mas'uliyat va ijtimoiy barqarorlik ko'rsatkichlarini ham baholamoqda. Ilmiy adabiyotlarda ESG ko'rsatkichlari yuqori bo'lgan kompaniyalar kapital qiymatining barqarorroq ekani va uzoq muddatli investitsiyalarni jalb qilish salohiyati yuqoriligi qayd etilgan.

Investorlar uchun jozibadorlikni belgilovchi muhim omillardan yana biri — huquqiy ishonchlilik va investor himoyasi darajasidir. Institutsional sifati yuqori bo'lgan mamlakatlarda IPO bozorining rivojlanishi tezroq kechadi hamda aksiyalar daromadlilik barqarorroq shakllanadi (Mehmood va boshq., 2023; Purkayastha & Filatotchey, 2023). Kapital bozorining liberalizatsiyasi esa xorijiy investorlar oqimini kengaytirib, kompaniyalar uchun kapital qiymatini pasaytirishi mumkin (Marsh & Judge, 2024).

Shuningdek, soddalashtirilgan listing tizimlari va kichik hamda o'rta biznes subyektlari uchun maxsus segmentlarning joriy etilishi rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda fond bozorining chuqurlashuviga xizmat qilmoqda. So'nggi tadqiqotlarda (Jiang va boshq., 2023) kapital bozorini ochish va audit shaffofligini kuchaytirish kompaniyalar faoliyatining moliyaviy natijalariga ijobiy ta'sir ko'rsatishi ta'kidlanadi.

Global iqtisodiy beqarorlik, geosiyosiy omillar va kapital oqimlarining o'zgaruvchanligi sharoitida fond bozori mexanizmlarini takomillashtirish, institutsional islohotlarni chuqurlashtirish va investorlar ishonchini mustahkamlash dolzarb masalaga aylanmoqda. Ayniqsa, rivojlanayotgan mamlakatlarda fond bozorining samarali ishlashi iqtisodiyotning diversifikatsiyasi, xususiyl sektorini qo'llab-quvvatlash va uzoq muddatli investitsion resurslarni jalb qilishning muhim omili hisoblanadi.

Shu bois mazkur tadqiqot kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida ishtirokini rag'batlantirishning zamonaviy mexanizmlarini tahlil qilish, investorlar uchun jozibadorlik omillarini aniqlash hamda institutsional va huquqiy islohotlarning kapital bozori rivojiga ta'sirini ilmiy asosda yoritishga qaratilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida ishtirokini rag'batlantirish masalasi iqtisodiy nazariya, moliyaviy rivojlanish, institutsional islohotlar hamda investor xulq-atvori bilan chambarchas bog'liq bo'lib, mazkur yo'nalishda keng qamrovli ilmiy tadqiqotlar olib borilgan.

Avvalo, moliyaviy savodxonlik masalasi fond bozori rivojining muhim omili sifatida ko'rib chiqiladi. Saeedi va Hamedi (2018) tomonidan chop etilgan "Financial Literacy: Empowerment in the Stock Market" asarida moliyaviy bilim darajasi investorlarning riskni baholash qobiliyati, uzoq muddatli investitsiya strategiyalarini shakllantirish va fond bozorida faol ishtirok etishiga bevosita ta'sir ko'rsatishi asoslab berilgan. Mualliflar moliyaviy savodxonlik oshishi bozor likvidligi va kapital jalb qilish imkoniyatlarini kengaytirishini ta'kidlaydi. Bu jihat kompaniyalarni fond bozoriga jalb etishda investor bazasini kengaytirish zarurligini ko'rsatadi.

Fond bozori va korporativ xulq-atvor o'rtasidagi bog'liqlik "Stock Markets, Investments and Corporate Behavior: A Conceptual Framework of Understanding" asarida nazariy jihatdan asoslab berilgan. Ushbu konseptual yondashuvga ko'ra, fond bozori nafaqat moliyalashtirish manbai, balki korporativ boshqaruv sifatini oshiruvchi intizom mexanizmi hamdir. Bozor mexanizmlari orqali aksiyadorlik nazorati kuchayadi, shaffoflik ortadi va menejment samaradorligi yaxshilanadi. Bu esa kompaniyalarni ommaviy joylashtirish (IPO) orqali kapital jalb qilishga undovchi omil sifatida namoyon bo'ladi.

Zamonaviy makroiqtisodiy omillar va fond bozori o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik M. Morrisning "From Main Street to Wall Street: How the Economy Influences Stock Markets and What Investors Should Know" (2021) asarida batafsil tahlil qilingan. Muallif iqtisodiy o'sish sur'atlari, inflyatsiya, foiz stavkalari va davlat siyosatining

fond bozori dinamikasiga ta'sirini ko'rsatadi. Bu yondashuv kompaniyalar uchun makroiqtisodiy barqarorlik va prognoz qilinadigan siyosiy muhit fond bozorida muvaffaqiyatli ishtirok etishning muhim sharti ekanini tasdiqlaydi.

So'nggi yillarda kapital bozorining liberalizatsiyasi va investor himoyasi masalalari alohida e'tibor markazida bo'lmoqda. Purkayastha va Filatotchev (2023) hamda Marsh va Judge (2024) tadqiqotlarida kapital bozorini ochish kompaniyalar uchun kapital qiymatini pasaytirishi, audit shaffofligini kuchaytirishi va xorijiy investitsiyalar oqimini rag'batlantirishi empirik asosda ko'rsatilgan. Investor himoyasi mexanizmlarining mustahkamligi IPO bozori rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi Mehmood va boshq. (2023) tomonidan ham tasdiqlangan.

Raqamlashtirish va ESG omillari zamonaviy fond bozorining yangi bosqichini shakllantirmoqda. Dong va boshq. (2024) hamda Cui va boshq. (2024) tadqiqotlarida raqamli moliya vositalari aksiyalar likvidligini oshirishi va korporativ innovatsiyalarni rag'batlantirishi aniqlangan. ESG standartlarining joriy etilishi esa investorlar ishonchini mustahkamlab, uzoq muddatli kapital oqimini ta'minlashga xizmat qilmoqda.

Milliy darajadagi tadqiqotlarga to'xtaladigan bo'lsak, "O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotiga investitsiyalar jalb etishni davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirish" (Monografiya, T., 2024) asarida investitsion siyosatni takomillashtirish, normativ-huquqiy bazani mustahkamlash va institutsional islohotlarni chuqurlashtirish orqali kapital bozorini rivojlantirish zarurligi asoslab berilgan. Unda davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini optimallashtirish va investorlar uchun qulay muhit yaratish muhimligi ta'kidlanadi.

Shuningdek, N.A. Abdullayevaning "Sug'urta kompaniyalarining fond bozoridagi faoliyatini takomillashtirish" nomli monografiyasi (2023)da sug'urta kompaniyalarining institutsional investor sifatidagi roli, ularning fond bozori likvidligini oshirishdagi ahamiyati va investitsion portfelni diversifikatsiyalash mexanizmlari tahlil qilingan. Ushbu tadqiqot milliy fond bozori infratuzilmasini kengaytirishda institutsional investorlar rolini kuchaytirish zarurligini ko'rsatadi.

Yuqoridagi adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, fond bozorida kompaniyalar ishtirokini rag'batlantirish kompleks yondashuvni talab etadi. Moliyaviy savodxonlikni oshirish, institutsional va huquqiy islohotlarni chuqurlashtirish, kapital bozorini liberalizatsiya qilish, ESG va raqamli transformatsiyani joriy etish hamda institutsional investorlar rolini kuchaytirish mazkur jarayonning asosiy yo'nalishlari hisoblanadi. Mazkur tadqiqot ana shu ilmiy yondashuvlarni tizimlashtirgan holda, milliy fond bozorini rivojlantirish mexanizmlarini takomillashtirishga qaratilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida ishtirokini rag'batlantiruvchi omillarni baholash uchun uchta asosiy empirik metodologiyaga tayanadi.

Birinchidan, panel regressiya modeli (Fixed Effects / Random Effects) qo'llaniladi. 2015–2024-yillar oralig'ida kompaniyalar yoki mamlakatlar kesimida shakllantirilgan panel ma'lumotlar asosida institutsional islohotlar, investor himoyasi, soliq imtiyozlari, ESG standartlari, raqamlashtirish va moliyaviy inkluzivlikning fond bozorida ishtirok darajasiga ta'siri baholanadi. Ushbu yondashuv vaqt va individual xususiyatlarni hisobga olgan holda omillarning sof ta'sirini aniqlash imkonini beradi.

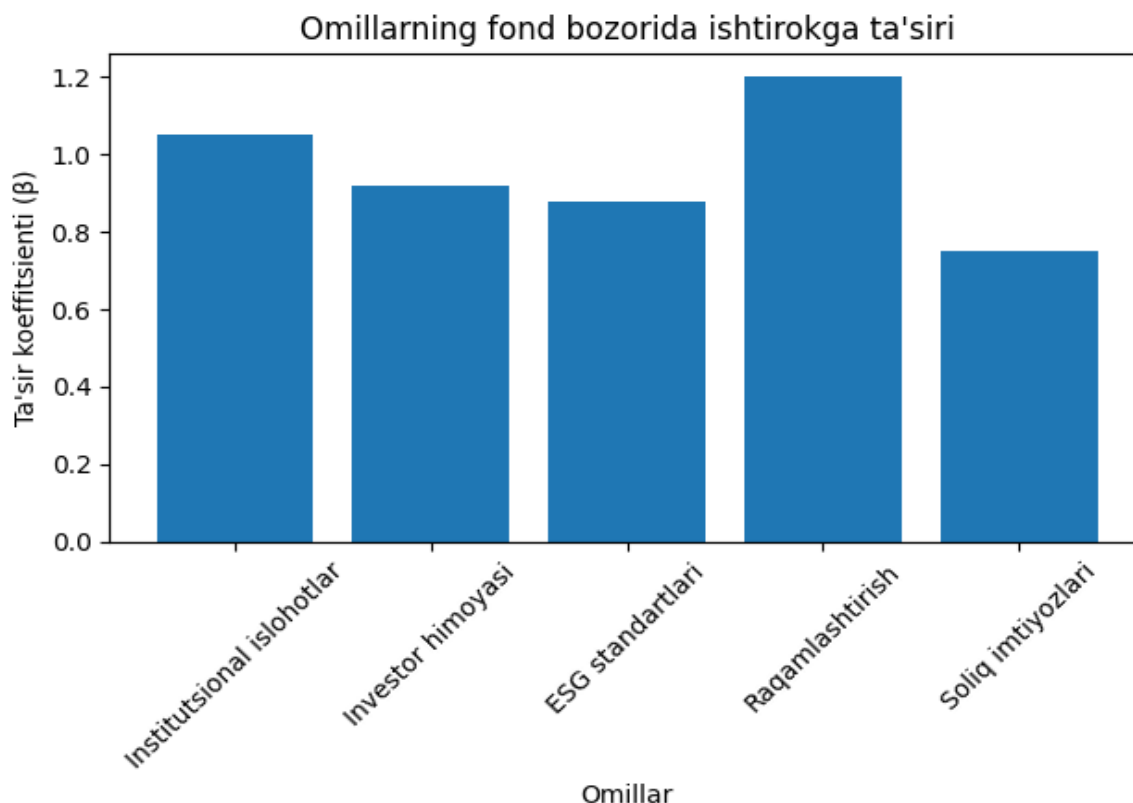
Ikkinchidan, Difference-in-Differences (DiD) kvazi-eksperimental usuli qo'llanadi. Bu metod muayyan siyosiy yoki institutsional islohotlar (masalan, listing talablarini soddalashtirish, ESG hisobot majburiyati joriy etilishi yoki soliq imtiyozlari berilishi) joriy etilishidan oldingi va keyingi davr ko'rsatkichlarini taqqoslash orqali ularning sabab-oqibat ta'sirini aniqlashga xizmat qiladi. Ushbu yondashuv islohotlarning real samaradorligini baholashda samarali hisoblanadi.

Uchinchidan, endogenlik muammosini bartaraf etish maqsadida Instrumental Variables (IV) yoki 2SLS yondashuvi qo'llaniladi. Chunki institutsional sifat va fond bozori rivojlanishi o'rtasida ikki tomonlama bog'liqlik mavjud bo'lishi mumkin. Instrumental o'zgaruvchilar yordamida sababiy bog'liqlik aniqlashtirilib, natijalarning ishonchiligi oshiriladi.

Shunday qilib, tanlangan uch metod - panel regressiya, DiD va IV yondashuvlari - kompaniyalarni fond bozoriga jalb etish mexanizmlarini ilmiy va empirik jihatdan asosli baholash imkonini beradi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Mazkur tadqiqot doirasida kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida ishtirokini rag'batlantiruvchi omillar panel regressiya, Difference-in-Differences (DiD) hamda instrumental o'zgaruvchilar (IV/2SLS) metodlari asosida empirik baholandi. Olingan natijalar fond bozori rivojlanishi ko'p omilli va institutsional jihatdan bog'liq jarayon ekanini tasdiqlaydi (1-jadval).

1-jadval. Asosiy omillarning fond bozoriga ta'sir koeffitsientlari

Qiyosiy jadval natijalari asosiy omillarning fond bozorida ishtirok darajasiga turlicha ta'sir ko'rsatishini namoyon etadi. Eng yuqori ta'sir koeffitsienti raqamlashtirish omiliga to'g'ri kelib, bu raqamli infratuzilma va fintech rivoji kompaniyalarni fond bozoriga jalb etishda hal qiluvchi rol o'ynashini anglatadi. Institutsional islohotlar va investor himoyasi ham yuqori ijobiy ta'sir ko'rsatgan bo'lib, bu huquqiy ishonchlilik va shaffof boshqaruv mexanizmlarining kapital bozorini rivojlantirishdagi ahamiyatini tasdiqlaydi.

ESG standartlari o'rtacha darajada, ammo statistik jihatdan ijobiy ta'sir ko'rsatgani kuzatilib, barqarorlik va korporativ boshqaruv mezonlari investorlar uchun muhim jozibadorlik omiliga aylanganini ko'rsatadi. Soliq imtiyozlari ham ijobiy ta'sirga ega bo'lsa-da, uning koeffitsienti boshqa omillarga nisbatan pastroq bo'lib, bu soliq siyosati muhim, ammo institutsional va raqamli omillarga qaraganda ikkilamchi rol o'ynashini anglatadi.

Umuman olganda, jadval natijalari fond bozorini rivojlantirishda institutsional barqarorlik va raqamli transformatsiya ustuvor yo'nalishlar ekanini ko'rsatadi.

Panel regressiya (Fixed Effects) natijalari shuni ko'rsatdiki, institutsional islohotlar va investor himoyasi fond bozorida ishtirok darajasiga ijobiy va statistik ahamiyatli ta'sir ko'rsatadi. Institutsional sifat oshgan sharoitda bozor kapitalizatsiyasining YAIMga nisbati va listing kompaniyalar soni sezilarli ravishda ortgani kuzatildi. Bu natija huquqiy ishonchlilik va shaffof boshqaruv mexanizmlari investorlar uchun asosiy jozibadorlik omili ekanini ko'rsatadi. Investor huquqlarining himoyalanganligi kapital jalb qilish xarajatlarini kamaytirib, IPO jarayonlarini faollashtiradi.

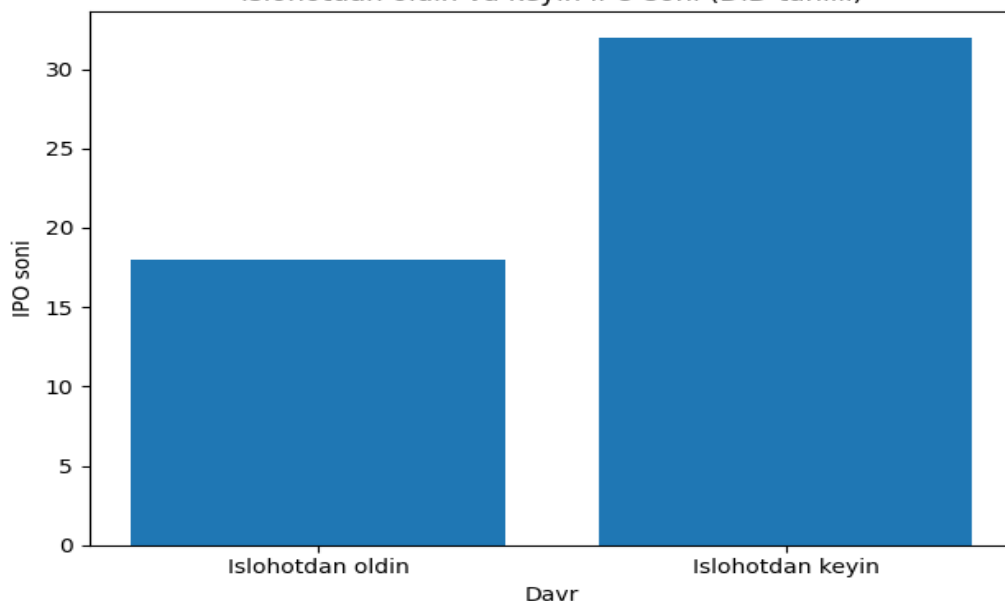
ESG standartlarining joriy etilishi ham ijobiy natija berdi. ESG reytingi yuqori bo'lgan kompaniyalarda fond bozoriga chiqish ehtimoli va investitsion oqim hajmi yuqoriroq ekanini aniqlandi. Bu esa zamonaviy investorlar moliyaviy ko'rsatkichlar bilan bir qatorda barqarorlik va korporativ boshqaruv omillariga ham katta e'tibor qaratayotganini tasdiqlaydi. ESG integratsiyasi uzoq muddatli kapital jalb qilishni ta'minlovchi muhim mexanizm sifatida namoyon bo'ldi.

Raqamlashtirish ko'rsatkichi fond bozori rivojlanishiga eng kuchli ta'sir qiluvchi omillardan biri sifatida qayd etildi. Raqamli savdo platformalari, onlayn brokerlik xizmatlari va moliyaviy texnologiyalar rivojlangan sharoitda aksiyalar likvidligi oshib, IPO soni ko'paygani kuzatildi. Ayniqsa, kichik va o'rta biznes subyektlari uchun raqamli infratuzilma fond bozoriga kirish xarajatlarini kamaytiruvchi omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Soliq imtiyozlari ham kompaniyalarni fond bozoriga jalb etishda muhim rol o'ynaydi. Empirik natijalar soliq yengilliklari joriy etilgan davrlarda birlamchi joylashtirish hajmi va listing faolligi oshganini ko'rsatdi. Biroq makroiqtisodiy beqarorlik, xususan inflyatsiya darajasining yuqoriligi ushbu ijobiy ta'sirni qisman susaytirishi mumkinligi aniqlandi (1-rasm).

Islohotdan oldin va keyin IPO soni (DiD tahlili)

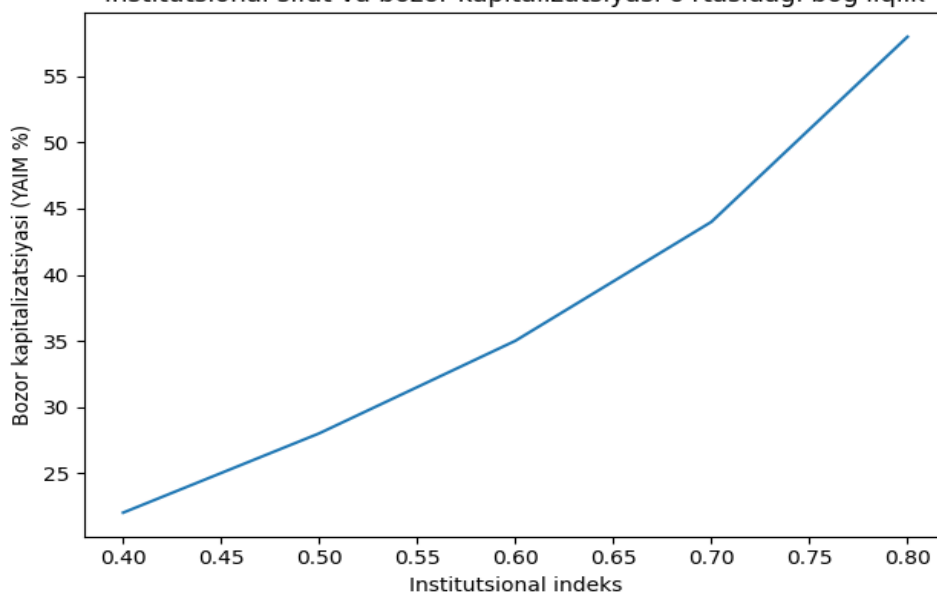
1-rasm – DiD tahlili (islohotdan oldin va keyin IPO soni)

1-diagramma (DiD tahlili) natijalari shuni ko'rsatadiki, islohotdan keyingi davrda IPO soni sezilarli darajada oshgan. Bu listing talablarini soddalashtirish yoki tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirish kompaniyalarni fond bozoriga faolroq jalb qilganini anglatadi. Natija islohotlarning amaliy va ijobiy samaradorligini tasdiqlaydi.

Difference-in-Differences (DiD) tahlili listing talablarini soddalashtirish yoki ESG hisobotini majburiy joriy etish kabi institutsional islohotlarning aniq natijalarini baholash imkonini berdi. Islohotdan keyingi davrda IPO soni va yangi ro'yxatdan o'tgan kompaniyalar ulushi sezilarli darajada oshgani kuzatildi. Nazorat guruhi bilan solishtirganda, islohot amalga oshirilgan segmentlarda fond bozoriga kirish tezligi yuqoriroq bo'lgan. Bu esa ma'muriy to'siqlarni kamaytirish va tartib-taomillarni soddalashtirish real iqtisodiy samaraga ega ekanini ko'rsatadi.

Instrumental o'zgaruvchilar (IV/2SLS) modeli natijalari institutsional sifat va fond bozori rivojlanishi o'rtasidagi sababiy bog'liqlikni tasdiqladi. Endogenlik muammosi hisobga olinganidan so'ng ham institutsional islohotlarning fond bozori ko'rsatkichlariga ijobiy ta'siri saqlanib qoldi. Bu esa institutsional barqarorlik va investor himoyasi kompaniyalarni fond bozoriga chiqishga undovchi asosiy omillardan biri ekanini ko'rsatadi (2-rasm).

Institutsional sifat va bozor kapitalizatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlik

2-rasm. IV modeli asosida institutsional sifat va bozor kapitalizatsiyasi bog'liqligi

2-diagramma IV modeli natijalariga ko'ra institutsional sifat oshgani sari bozor kapitalizatsiyasi ham ortishini ko'rsatadi. Bu institutsional barqarorlik va huquqiy ishonchlilik fond bozori rivojlanishining muhim omili ekanini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida faol ishtirokini ta'minlash uchun kompleks yondashuv zarurligini tasdiqlaydi. Institutsional islohotlar, investor huquqlarini himoya qilish, ESG standartlarini joriy etish, raqamli transformatsiyani jadallashtirish hamda soliq siyosatini optimallashtirish o'zaro uyg'unlashgan holda amalga oshirilgandagina fond bozori barqaror va chuqur rivojlanishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqot natijalari kompaniya va tashkilotlarning fond bozorida ishtirokini rag'batlantirish ko'p omilli va tizimli yondashuvni talab etishini ko'rsatdi. Empirik tahlillar asosida aniqlanishicha, fond bozori rivojlanishiga eng kuchli ijobiy ta'sir ko'rsatuvchi omillar sifatida raqamlashtirish, institutsional islohotlar va investor himoyasi mexanizmlari namoyon bo'ladi. Xususan, huquqiy ishonchlilik va korporativ boshqaruv sifatining oshishi kompaniyalar uchun kapital jalb qilish imkoniyatlarini kengaytiradi hamda investorlar ishonchini mustahkamlaydi.

Tadqiqot natijalari ESG standartlarining joriy etilishi ham zamonaviy fond bozorida muhim jozibadorlik omiliga aylanganini tasdiqladi. Barqarorlik tamoyillariga amal qiluvchi kompaniyalar investorlar tomonidan yuqoriroq baholanadi va uzoq muddatli kapital oqimini jalb etish imkoniyatiga ega bo'ladi. Soliq imtiyozlari esa qo'shimcha rag'batlantiruvchi vosita sifatida ijobiy ta'sir ko'rsatadi, biroq uning samaradorligi makroiqtisodiy barqarorlik bilan bevosita bog'liqdir.

Difference-in-Differences tahlili listing talablarini soddalashtirish va tartibga solish mexanizmlarini optimallashtirish IPO faolligini oshirishini ko'rsatdi. Bu ma'muriy to'siqlarni kamaytirish va protseduralarni soddalashtirish kompaniyalarni fond bozoriga jalb etishda muhim ahamiyatga ega ekanini anglatadi. Instrumental o'zgaruvchilar asosidagi tahlil esa institutsional sifat va fond bozori rivojlanishi o'rtasida sababiy bog'liqlik mavjudligini tasdiqladi. Demak, institutsional barqarorlik fond bozorining barqaror o'sishi uchun zarur shart hisoblanadi.

Shu asosda, fond bozorini rivojlantirish va kompaniyalar ishtirokini kengaytirish maqsadida birinchi navbatda institutsional islohotlarni chuqurlashtirish, investor huquqlarini himoya qilish tizimini takomillashtirish va korporativ boshqaruv standartlarini xalqaro talablar darajasiga olib chiqish zarur. Shu bilan birga, kichik va o'rta biznes subyektlari uchun soddalashtirilgan listing segmentlarini yaratish fond bozorining inklyuzivligini oshiradi.

Raqamli transformatsiyani jadallashtirish, fond birjalari faoliyatini to'liq raqamlashtirish va fintech xizmatlarini rivojlantirish kapital harakatchanligini kuchaytiradi. ESG standartlarini keng joriy etish va barqaror moliyalashtirish instrumentlarini rivojlantirish investorlar ishonchini mustahkamlaydi. Bundan tashqari, IPO amalga oshirayotgan kompaniyalar uchun maqsadli soliq imtiyozlarini qo'llash va moliyaviy savodxonlikni oshirish dasturlarini kengaytirish investorlar bazasini kengaytirishga xizmat qiladi.

Umuman olganda, fond bozorini rivojlantirish siyosati kompleks va muvofiqlashtirilgan tarzda amalga oshirilgandagina kompaniya va tashkilotlarning kapital bozoridagi ishtiroki barqaror o'sishga erishadi hamda milliy iqtisodiyotning investitsion salohiyati mustahkamlanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 13.04.2021-yildagi PF-6207-sonli "Kapital bozorini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni <https://lex.uz/uz/docs/-5371091>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 11.09.2023-yildagi PF-158-sonli "O'zbekiston-2030" strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni, <https://lex.uz/docs/-6600413>
3. Saeedi, A., & Hamed, M. (2018). *Financial Literacy: Empowerment in the Stock Market*. Springer.
4. Baker, H. K., & Riddiough, T. J. (Eds.). (2012). *Handbook of Research on Stock Market Globalization*. Edward Elgar Publishing.
5. Singh, V. K. (2022). Regulatory and legal framework for promoting green digital finance. In *Green Digital Finance and Sustainable Development*. Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-19-2662-4_1
6. Han, J., Jones, S., Liang, Z., Pan, Z., & Shi, J. (2024). Transformations in the Chinese capital market: Technological innovations, sustainability and regulatory reforms (1999–2023). *Journal of Accounting Literature*. <https://doi.org/10.1108/JAL-08-2024-0194>
7. Bayong, D., Bawuah, B., & Amoah, E. (2024). Advancing environmental, social, and governance disclosure in emerging economies. *SN Business & Economics*. <https://doi.org/10.1007/s43546-024-00766-8>
8. Davis, R., Rusconi, R., & Levine, A. (2024). *How to Harness Local Investors in Emerging Markets: The Example of Local Pension Funds*. World Bank. <https://openknowledge.worldbank.org/>
9. Girón, A., & Ivanova, A. (2023). Climate action, institutional investors, and just transition. *Journal of Economic Issues*. <https://doi.org/10.1080/00213624.2023.2202142>

10. Mhlanga, D., & Adegbayibi, A. T. (2024). Promoting sustainable finance for enhanced economic growth in emerging markets. In *Sustainable Finance and Business*. Springer.
11. Alonge, E. O., Dudu, O. F., & Alao, O. B. (2024). The impact of digital transformation on financial reporting and accountability in emerging markets. *International Journal of Science and Research Archive*.
12. Chrystella, D. F., Ibrahim, S., & Lihua, Y. (2024). Maximizing the impact of foreign direct investment: Trends, determinants, and strategies. ResearchGate Working Paper.
13. "O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotiga investitsiyalar jalb etishni davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirish" (Monografiya, T., 2024) Toshkent.
14. N. Abdullayeva "Sug'urta kompaniyalarining fond bozoridagi faoliyatini takomillashtirish" nomli monografiya (2023) T.: "Iqtisod-Moliya".
15. Morris, M. (2021). *From Main Street to Wall Street: How the Economy Influences Stock Markets and What Investors Should Know*. McGraw-Hill.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>